

PRAVILNIK O POSTUPKU IZBORA POSLOVNIH BANAKA

Bilten UCG, br. 630 od 31.01.2025. godine

OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Pravilnik o postupku izbora poslovnih banaka (u daljem tekstu: Pravilnik) definiše korake i kriterijume o postupku za izbor poslovnih banaka, sa jasno utvrđenim odgovornostima Komisije za izbor poslovnih banaka, uključujući kriterijume za disperziju rizika i proporcionalnu raspodjelu saradnje među najbolje rangiranim bankama.

Cilj je osigurati transparentan, profesionalan i odgovoran proces izbora banke koja najbolje odgovara potrebama Univerziteta Crne Gore.

Član 2

Pravilnik obuhvata nekoliko ključnih koraka, koji se mogu prilagoditi u zavisnosti od specifičnih potreba i okolnosti usljed kojih Univerzitet Crne Gore, a na predlog Komisije bira poslovne banke.

U skladu sa navedenim neophodno je pratiti sledeće korake:

1. Definisanje potreba

Identifikacija specifičnih usluga koje su Univerzitetu potrebne kao što su domaći i međunarodni platni promet (transferi), usluge elektronskog bankarstva, kreditiranje, deponovanje sredstava i dr.

2. Preliminarno istraživanje

Prikupljanje informacija o potencijalnim poslovnim bankama. Navedeno uključuje pregled njihovih rejtinga, finansijske stabilnosti, reputacije na tržištu i ponude usluga.

3. Priprema zahtjeva za ponudu

Izrada dokumenta – pozivnog pisma sa zahtjevima za ponudu koji se šalje potencijalnim poslovnim bankama. Navedeni dokument bi trebalo da obuhvati sve potrebne informacije o zahtjevima Univerziteta.

4. Evaluacija ponuda

Analiza pristiglih ponuda na osnovu definisanih kriterijuma koja uključuje ocjenu kvaliteta usluga na osnovu prethodnih iskustava, troškova, brzine obrade transakcija, palete bankarskih usluga i reputacije.

5. Pregled finansijskih izvještaja

Provjera finansijskih izvještaja izabranih banaka koja uključuje dostavljene podatke od strane banaka, zvanične izvještaje Centralne Banke Crne Gore o poslovanju banaka, kreditne rejtinge bankarskih grupacija kojima pripadaju poslovne banke, a koje obavljaju svoju djelatnost na teritoriji Crne Gore.

6. Pregovaranje uslova

Pregovaranje specifičnih uslova saradnje, uključujući naknade, uslove plaćanja, kreditiranja, deponovanja, trajanje ugovora, kao i posebnih uslova za zaposlene koji obuhvataju set povezanih kreditno – depozitnih poslova.

7. Zaključivanje ugovora

Formalizacija saradnje putem potpisivanja ugovora koji sadrže sve dogovorene uslove i obaveze obje strane.

Obrazovanje Komisije za izbor poslovnih banaka

Član 3

Rektor Univerziteta Crne Gore uz poštovanje procedura i načela transparentnosti i efikasnosti imenuje Komisiju za izbor poslovnih banaka.

Komisija treba da se sastoji od tri člana:

1. Predstavnik rukovodstva Univerziteta;
2. Stručnog lica iz oblasti finansija;
3. Stručnog lica iz oblasti prava.

Član 4

Komisija se obrazuje sa ciljem da vodi postupak izbora poslovnih banaka, ocjenjuje ponude i priprema Izvještaj o izboru poslovnih banaka.

Definisanje kriterijuma za izbor

Član 5

Komisija definiše sledeće kriterijume za izbor poslovnih banaka, pri čemu se posebno izdvajaju sledeći:

Finansijska stabilnost banke:

- a) Rangiranje i ocjene kreditne sposobnosti (rating) od strane međunarodnih agencija (npr. Moody's, Fitch, Standard & Poor's).
- b) Stabilnost bilansa stanja i dugoročnih obaveza.

Iskustvo i reputacija:

- a) Iskustvo u pružanju usluga korporativnog bankarstva.
- b) Reputacija banke u međunarodnim i lokalnim okvirima.

Cjenovna politika:

- a) Naknade za transakcije, održavanje računa i devizne operacije.
- b) Konkurentnost u pogledu troškova u poređenju sa drugim bankama.

Tehnička infrastruktura i uslovi rada:

- a) Dostupnost digitalnih platformi za upravljanje transakcijama.
- b) Brzina i pouzdanost u obavljanju međunarodnih i domaćih transfera.
- c) Pokrivenost mreže filijalama u svim opštinama u kojima Univerzitet ima obrazovne ustanove.

Prilagođenost pružanja usluga potrebama Univerziteta:

- a) Mogućnost otvaranja i upravljanja višestrukim računima.
- b) Podrška specifičnim projektima (npr. međunarodne saradnje, istraživanja).

Priprema poziva nakon užeg izbora poslovnih banaka

Član 6

Komisija priprema poziv poslovnim bankama koje su na osnovu odgovora na pismo interesovanja dostavile tražene podatke. Potrebno je da poziv sadrži:

1. Kratak opis potreba Univerziteta za poslovnim bankom, sa detaljima o obimu transakcija, iznosu potencijalnog kreditnog finansiranja, žiranih i deponovanih sredstava, sa posebnim osvrtom na paletu bankarskih usluga za zaposlene Univerziteta;
2. Kriterijume za izbor;

3. Dokumentaciju koju zainteresovane banke treba da dostave (finansijski izvještaji, licence, portfolio usluga itd.);
4. Rok za dostavljanje ponuda.

Prikupljanje i pregled ponuda

Član 7

Komisija prikuplja sve ponude u roku od 15 dana.

Komisija provjerava formalnu ispravnost dostavljene dokumentacije.

Ukoliko su potrebne dodatne informacije, Komisija može zatražiti pojašnjenja ili dopune od učesnika.

Analiza ponuda

Član 8

Komisija analizira ponude prema definisanim kriterijumima čl. 5 ovog pravilnika.

Proces uključuje i dodatni pregled dokumentacije kroz:

1. Finansijsku analizu tj. ocjenu stabilnosti i troškova banke na osnovu javno objavljenih finansijskih izvještaja;
2. Tehničku analizu kroz provjeru informacija o tehničkim, infrastrukturnim kapacitetima i dostupnosti usluga;

Uključivanje principa disperzije rizika

Komisija definiše principe za disperziju rizika, uzimajući u obzir:

1. Smanjenje zavisnosti od jedne finansijske institucije;
2. Geografske, pravne i ekonomske razlike između banaka;
3. Sposobnost svake banke da efikasno obavlja specifične transakcije (međunarodne, domaće, projektne).

Na osnovu analize ponuda i rangiranja banaka, Komisija odlučuje o procentualnom rasporedu žiranih i deponovanih sredstava i saradnje na sledeći način:

1. Prvorangirana banka: 50%-60% ukupnog obima poslovanja;
2. Drugorangirana banka: 25%-30% ukupnog obima poslovanja;
3. Trećerangirana banka: 10%-20% ukupnog obima poslovanja.

Procentualni odnos može varirati u zavisnosti od specifičnih potreba Univerziteta i kapaciteta pojedinačnih banaka.

Na osnovu sveobuhvatne analize, Komisija pravi uži izbor banaka koje ispunjavaju sve ključne kriterijume.

U fazi užeg izbora, Komisija ocjenjuje sposobnost svake od tri najbolje rangirane banke da preuzme odgovarajući udio poslovanja u skladu s principima disperzije rizika.

Banke na užem spisku mogu biti pozvane na dodatne razgovore ili prezentacije kako bi se razjasnili detalji ponude.

Donošenje odluke

Član 9

Nakon obavljenog cjelokupnog postupka Komisija priprema detaljan Izvještaj sa preporukom za izbor tri najbolje rangirane poslovne banake.

Potrebno je da Izvještaj uključuje:

1. Rang-listu ponuđača;
2. Predloženi procentualni odnos saradnje za svaku banku;
3. Obrazloženje kako ovaj raspored doprinosi smanjenju finansijskog rizika i efikasnom upravljanju sredstvima;
4. Detaljno obrazloženje predložene odluke.

Komisija konačan Izvještaj o izboru poslovnih banaka dostavlja na pregled i kontrolu Odboru za finansije.

Nakon kontrole od strane Odbora za finansije, Komisija Izvještaj o izboru poslovnih banaka proslijeđuje RektorU Univerziteta koji predlaže konačnu odluku Upravnom odboru Univerziteta na usvajanje.

Zaključivanje ugovora

Član 10

Nakon donošenja odluke, Univerzitet zaključuje ugovor sa izabranim poslovnim bankama.

Ugovor definiše obaveze i prava obje strane, kao i rokove za reviziju saradnje.

Univerzitet zaključuje ugovore sa sve tri odabrane banke, jasno definišući:

1. Procentualni udio poslovanja za svaku banku;
2. Specifične usluge koje će svaka banka pružati.

Ugovori uključuju klauzule o reviziji procentualnog odnosa u slučaju promjena u performansama banaka ili potrebama Univerziteta.

Praćenje i evaluacija saradnje

Član 11

Sektor za finansije dužan je da prati performanse svih odabranih banaka tokom trajanja ugovora i da o tome polugodišnje obavještava Rektora i Odbor za finansije, uz poseban fokus na:

1. Troškove nastale korišćenjem bankarskih usluga;
2. Uslove definisane ugovorom;
3. Efikasnost i kvalitet pruženih usluga.

Na kraju svake godine, Odbor za finansije može predložiti prilagođavanje procentualnog odnosa u saradnji kako bi se dodatno smanjio finansijski rizik ili poboljšala efikasnost.

Po isteku ugovora, Univerzitet može ponovo sprovesti proceduru izbora ako je potrebno.

Član 12

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.